

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DEL

RÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
195

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőny cím: Délbácska. Telefon 137 sz.

1925 AUGUSZTUS HÓ 25.
KEDD

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 dinár

Demonstrál a munka

Csekélyszámu külföldi cég mellett közel hatszáz vojvodinai kiállító szerepel a vasárnap megnyitott első szubotici mintavásáron. Egy nappal a palánkai kiállítás kapuinak lezárása után a Vojvodina munkájának ezen reprezentatív kiállítása különös figyelmet érdemel márcsak azért is, mert a határváros Szubotícán rengeteg akadállyal kellett megküzdenie azoknak, akik a gyanúsítások és vádak egész tengere közepette is igazolni akarták, hogy a munka folytonosságát ha zavarja is, megszüntetni nem tudja az a hisztéria, amelyet ma a „politika” névvel csúfolnak. Hatszáz gyáros, kisiparos, nagybirtokos, egyszerű kisgazda, kereskedő is bizonyosan igazolja a szubotici kiállításon azt a régi állításunkat, hogy lélekben és munkaszeretletben már teljesen konszolidálódott a Vojvodina, amely ennek dacára sem tud megszabadulni a politika meggondolatlan tüzaitól és a felelőtlen provokálásoktól. Zagreb mintavásárjain sem szerepel anyi kiállító, mint a százezer lakosú Szubotícán. Akinek alkalmá volt ezt a pompázóan nagyszerű keretek közt bemutatott anyagot látni, abban kiérlelődött a meggyőződés: A „kémkedési” perekkel és „államellenes” összeesküvésekkel, valamint pofozó és botozó Krnyácokkal súlyosbítt Vojvodinában lüktető ütemű, munkás és példaadó élet folyik. Hiába a megkülönböztetett adónemek egész sokasága, a nyűgös-ködő, túlzó nacionalizmusában türelmetlenkedő közigazgatás, a magyar szó kitiltása a vasuti kocsiokból, a kisebbségi élet megnyilvánulásának szigorú, jórészen felelőtlen cenzúrája, a kiállítás a magyar kéz is gyönyörű tanúbizonyságot tett munkássága és szorgalma mellett. Már pedig vádakon és gyanúsításokon, lenézésen és kisebb, nagyobb kellemetlenkedéseken túl az államfenntartó készségnek mégiscsak a munka az egyetlen komoly bizonyítéka. Ilyen bizonyíték pedig imponálóan szép számmal szerepel a szubotici kiállításban és fellelhető volt a palánkain is. Abban az időben, amikor Krnyac rendőrfővezető ur a csizmasarokkal való spontán operálásig egyszerűsítette a palánkai közigazgatást, ott már megfogamzott a kiállítás, a munka bizonyosságának gondolata, s már szöttek a szubotici vásár nagyszabású terveit akkor, amikor egynémely fiatal és meggondolatlan szubotici rendőrkapitány, egyre-másra provokálta a nemzetiségi alapon inszenált botrányokat. Minden meggondolatlan és az összes botrányok után is egyre-másra jönnek a kiállítások, amelyek mind azt igazolják, hogy az itt élők munkában töltik napjaikat, s régen megkötötték egymás között azt a békességet, amelyről a „politika” botorul azt hiszi, hogy neki kell megteremtene. A miniszterek az állam életének magas funkcionáriusai jöjjenek és lásanak. Ha megnézték Palánkát és két évvel ezelőt Apatint, most menjenek Szubotícára és vegyék észre, hogy ez a terület nem néhány hivatásos „összeesküvő” hanem milliónyi kéz munkás birodalma. Itt szakadatlan ütemben küzd kenyérért és békességért a munka, amelynek eredményei békésen tüntetnek egymás mellett a szubotici kiállításon. A miniszterek nézzenek és lásanak. Az összehalmozott sok szépség mögött lássák meg a munkát és érezzék meg a gondot és a verejtéket is. És higgyék el, hogy aki munkában tölti el életét, az békességet akar. Higgyenek a szeméinek és változtassák meg a Vojvodináról alkotott rossz véleményüket!

A kormány tagjai Beogradban

Beograd. Vasárnap a miniszterek nagy része Beogradba érkezett. Maximovics Bozsa belügyminiszter, akinek megérkezését csak hétfőre várták szintén vasárnap érkezett meg Beogradba. Így a hétfői minisztertanácson, amely hosszú idő óta az első volt, ugyszólván a kormány összes tagjai résztvettek. Davidovics Lyuba tegnap érkezett vissza susaki és zagrebi körutjáról Beogradba, ahol a legnagyobb megelégedéssel nyilatkozott a körutjáról. Láthatóan nagy optimizmussal beszélt a jövőre vonatkozó terveiről, viszont kijelentette, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, mintha Radics Istvánnal állandó kontaktusban

volna, mert az utóbbi időben egyáltalában nem találkozott vele.

A népek Ligájának genfi kongresszusára a kijelölt delegáció egy-két napon belül elutazik. Kiszivárgott hírek szerint dr. Nincsecs Momcsilo is szeptember hó 4-én vagy 5-én utánuk utazik, hogy résztvegyen a nagyfontosságú genfi tárgyalásokon.

Gubec Máté emlékére nagy ünnepély volt a szlovéniai Koskon. Az ünnepélyen beszédeket tartottak dr. Pucelj, dr. Baszaricsek, dr. Pernar, Perics Ninko és mások, végül pedig Radics István, aki hosszabb beszédben ismertette a mai helyzetet és felszólalásával óriási sikert aratott.

A kormány a balkáni biztonsági szerződés ellen

Beograd. A közép és keleteurópai államok már évek óta keresik azt a formulát, amely alkalmas lenne arra, hogy a kisállamokat gazdaságilag egybeforassza. A dunakonföderáció eszméje Benes ellenállásán bukott meg, tisztára azért, mert ez a konföderáció nem lett volna alkalmas arra, hogy a Dunától messzefekvő Prágából vezető várost csináljon, pedig ez Benes álmának netovábbja. A tanácskozáskor minden irányban folytak, azonban sikertelenek maradtak s aligha válik valóra Take Jonescunak a kisanant megalkulásakor tett ama nagyhangú kijelentése, hogy ez alakulat körül valamikor nyolcvan millió ember fog csoportosulni.

Most új eszme merült fel arra, hogy a Közép- és Keleteurópa-i kisállamok gazdasági együttműködését megállapítsák. Ez a balkáni biztonsági szerződés megkötésének eszméje.

Az eszme Rentis görög külügyminiszteről származik, aki a balkáni garanciapaktumot a Németország és a nyugati államok között most készülő biztonsági szerződés mintájára szeretné megcsinálni. De mivel? Az a szerződés, amely most van készülőben, olyan szerződés lesz, amelynél az egyik szerződő fél a legyőzött Németország. Vajjon a háborút nyert balkáni államok, melyik háborúvesztés féllel kötnék paktumot? Magyarországgal? Ez céltalan volna, mert hiszen Magyarország elsősorban nincs közvetlenül érdekelve az ugynevezett nagy balkáni kérdésekben, másodsorban pedig Magyarországnak külpolitikailag feltétlenül nyugat felé kell orientálnia, s ennek az orientációnak az irányát pontosan megszabják a békeszerződések. Más nem maradna, mint Bulgária. De hiszen Bulgáriával nem kell biztonsági szerződést kötni. Bulgária örül, ha kis társadalmának rendjét benn az

országban fenn tudja tartani, kifelé aspirációi nincsenek. Nem is lehetnek. Garancia paktum létesítése neki nem érdeke. Legfeljebb kényseríthetik reá ennek pedig értelme nem volna. Itt legfeljebb a győztes balkánállamoknak egymásközti megegyezéséről lehet szó, azonban éppen olyan efemer jellegű lenne, mint minden egyéb, hasonló megegyezés, hiszen azt a régi törvényt, hogy a kisállamok szorosan és alakulása a nagyhatalmak érdekeinek alakulásától függ, meg nem dönthetik.

A német garanciapaktum létrejötte szerves, szükséges összefüggésben van a versaillesi békeszerződéssel, s bizonyos politikai szempontból egyik elmaradhatatlan és feltétlenül szükséges láncszeme azoknak az eseményeknek, amelyek a békeszerződés megkötése után történtek, s amelyek azok a logikus folyamatoként történni fognak. A balkáni garancia paktum semmivel szerves összefüggésben nincs, ez mindössze egyetlen ötletnek lenne a szüleménye, tradíció és alap nélkül, s éppen ezért létre sem jöhet.

A kormánynak is ez az álláspontja, amit Nincsecs Momcsilo külügyminiszter tegnap az öt meglátogató angol követvel is közölt. Az angol követ ugyanis kérdést intézett Nincsecs Momcsilo külügyminiszterhez hogy az SHS állam kormánya milyen álláspontra helyezkedik Rentis görög külügyminiszter garancia szerződésével kapcsolatban, amelynek célja a Balkán békéjének megvédése.

Nincsecs Momcsilo közölte az angol követtel, hogy a kormány ellenzi a biztonsági paktum megkötését, mivel az teljesen céltalan lenne. A Balkán békéjét eléggé biztosítják azok a szerződések, amelyeket az egyes kormányok egymással kötöttek és újabb szerződésre egyáltalán nincs szükség.

Amerika és a világ békéje

Lloyd George szerint a mai Nemzetek Szövetsége csak egyenlenségre ad okot

LONDON. Lloyd George ma a legnagyobb apostola az igazi békének. Őszinte békevágának egyik újabb kifejezése az a beszéd, amelyet a legközelebbi napokban mondott egy amerikai küldöttségnek.

Beszédének legkiemelkedőbb részei ezek:

— Uraim, Önök hatalmas államokból jönnek, amelyek részei az Egyesült Államoknak s céljuk az, hogy csatlakozzanak a nemzetek nagy kö-

zösségéhez s részt vegyenek abban a munkában, amelynek célja, hogy békét teremtsen a számtalan civódástól szétépett nemzetek között. (Tetszés.)

— Mindenki tökéletesen elismeri, hogy e percben lehetetlenség az Önök számára belépni abba a Nemzetek Szövetségébe, amelynek mai írott alapszabályai annyi egyenlenségre adnak alkalmat. De higgyék el nekem, hogy amíg az Egyesült Államok a maguk nagy és egyre növekvő befolyásával

meg nem találják azt az államközösséget, amelyhez az emberiség békéjének és a nemzetek kölcsönös jákarakterének biztosítása céljából csatlakozhatnak, addig én félttem az embert civilizáció fejlődésének lehetőségét.

— A mult irtózat volt. Olyasmi volt, aminek nem volna szabad még egyszer elérnie az emberiséget, bármennyi hibája, tökéletlensége és bűne van is annak. De mégis mit kell látnom? Nemzeteket, amelyek fegyverkeznek. Nemzeteket itt Európában, amelyeknek ereje és hatalma nem elegendő arra sem, hogy a maguk tagjait élelemmel, ruhával és hajlékkal lássák el, s amelyek ezt a meglevő erőt és hatalmat az emberelés s a nyomor szervezetének növelésére, kiterjesztésére fordítják.

— Igen, ha Önök ott azon a kontinensen, amelynek annyi előnye van a miénk fölött meg tudják tenni, hogy civilizációnkat megmentsék, nagyon félve gondolok a következményekre. Őszintén nem hiszek abban, hogy az európai civilizáció még egy világiáborút kibírhatson.

— Pedig a hadviselési tudomány azóta is fejlődött. Az államok parancsára számtalan kiváló elme dolgozott azon, hogy az új háború számára rettenetes fegyvereket alkosson.

— Az, ami az elmúlt háborúban történt, semmi ahhoz képest, aminek az új háborúban ki lennénk téve. Amerika az egyetlen, amely megmenthet bennünket.

— Mi itt Európában tele vagyunk bajokkal. Önök Amerikában mentesek ezektől. Az Isten szerelméért tartsák távol ezektől a bajoktól Amerikát, de ne hagyják el Európát. Ne szakítsák le ugy az égő függőnyt, hogy a lánokok aztán Önöket is megégessék.

Vérbefulladt a marseillesi szocialista kongresszus

Párisból jelentik: A Marseillesben megtartott szocialista kongresszuson összeütközésre került a sor a rendőrség és szocialisták között, aminek folyamán tíz rendőr megsebesült. A zavargások folytán körülbelül ötven kommunistát letartóztattak, mert a zavargásokat a mérsékelt szocialisták között a kommunisták szították.

Caillaux Londonba utazott

Páris. Caillaux pénzügyminiszter vasárnap délb Londonba utazott, hogy Chamberlainnal tárgyaljon a háború előtti francia tartozások kifizetése ügyében. Franciaország a Dawes javaslatot ajánlja tárgyalási alapul.

A görögök engedékenyek

Bécsi lapjelentések szerint athéni kormánykörökben az a vélemény alakul ki, hogy az SHS állammal szemben engedékenyebb magatartást kell tanúsítani és a felmerült ellentéteket elsimítani, mert Görögország sem Romániára sem Bulgáriára nem támaszkodhat teljes bizottsággal.

Kivégezték a sirdar gyilkosait

Kairóból jelentik: Az egyiptomi sirdar gyilkosait — egynek kivételével, akinek élethossziglani börtönre megkegyelmezték — szombaton kivégezték. A benszülött lakosság kisebb tüntetéseket leszámítva nyugodtan vette tudomásul a halálos ítéletek végrehajtását.

A cégtábla háború Romániában

Romániában hivatalosan engedélyezték a magyar és német cégfeliratok használatát

Három évvel ezelőtt Novisadon egy nacionalista egyesület abban az időben nem szokatlanul erélyes akciót kezdeményezett a novisadi magyar cégfeliratok ellen. Kampósbotokkal, csáklákkal, s az ilyen differenciák megoldására igen alkalmas eszközökkel néhány nap alatt az összes magyar és német feliratokat eltávolították a novisadi kereskedések cégtábláiról. A nacionalista türelmetlenség ezen indoklatlan kirobbanása azóta már teljesen feledésbe ment, s eltűntek a magyar és német cégfeliratok ellen, Romániában tovább mentek ezen az úton, s rendeletet adtak ki, amely évi 8000 dinár adóval terheli meg a nem román feliratokat. Az erdélyi kereskedők által megindított akció eredményeképpen a bukaresti belügyminisztérium 22.866 C. szám alatt most rendeletet adott ki, amely most jelent meg a Monitorul Oficial-ban (Hivatalos Lap).

A rendelet minden kétséget kizáróan megállapítja, hogy cégtábla adóval csak olyan cégtáblát lehet megterhelni, amelyen a román felírás egyáltalán nem szerepel. A magyar, vagy német felírások használatát (a román szöveg alatt) senkinek korlátozhatja.

A belügyminiszter a rendelet kíséretében felszólítja a kereskedőket, hogy abban az esetben, ha valamelyik hatóság ezen rendelet szellemével ellenkezően járna el, tegyenek azonnal jelentést a belügyminisztériumban, amely minden esetben a legszigorúbb vizsgálatot fogja megindítani. Az erdélyi kereskedők között általános megnyugvást és melegegdedtséget kelt a rendelet, amelyhez hasonlóan kiadása a Vojvodina területén mindennap tokozottabb aktualitással bír.

Gazdagylés Szuboticán

A szuboticiai kiállítással kapcsolatosan a vajdasági gazdaegyesületek vasárnap délelőtt fél 9 órakor vándorgyűlést tartottak a palicsi elemi iskola helyiségében Törley Bálint elnöklete alatt.

Törley Bálint elnöki megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy az új vámtarifa súlyos helyzetbe hozta a gazdákat, akik elmulasztották az ország érdekében való követeléseiket érvényesíteni. Agrárállamban, ugyanis csak az lehet a jó kiviteli politika, ha a minél nagyobb mennyiségben és jobb minőségben kikerülő termékek a külföldi piacokon minél inkább versenyképesek. Az új vámtarifa ezeknek az elveknek a figyelembe vétele nélkül készült, mert például súlyos vámtételeket állapított meg a kivitellel kerülő állapotokra és ezt nem ellensúlyozza a gabonafélék vámjának a megszüntetése. Felhívta a gazdák figyelmét a kor igényeinek megfelelő ésszerű gazdálkodására, mert minden gazdának érdeke, hogy jó gabonát termeljen és a földjét kellőképpen ki tudja használni. Ezután áttért a gabonaüzög elleni védekezés és a takarmányozás fontosságára, majd az állattenyésztésről beszélt és kifejtette, hogy igen sok gazdálkodó a lótenyésztés miatt elhanyagolja az egyéb állatok szakszerű gondozását.

Wámoscher Károly földbirtokos a takarmányozásról tartott előadást. Kiss Lajos a gazdatársadalom szervezkedésének szükségességéről beszélt. Majd a mezőgazdaság mechanizálásának szükségességét fejtegette és több évtizedes tapasztalatait adta elő több gazdasági kérdéssről.

Törley Bálint elnök megköszönte az előadásokat, majd a gyűlés szeretetéről és bizalmáról biztosította Inhoff Lajost a bácsmegegyi gazdasági egyesület titkárát.

A vándorgyűlés befejeztével annak tagjai Törley Bálint vezetésével megtekintették a szuboticiai mezőgazdasági kiállítást.

Nem lesznek változások a noviszadi rendőrség kötelékében

A főkapitány pozíciója nem rendült meg

Már napok óta hírek vannak forgalomban, hogy a kormányváltás következtében a vajdasági közigazgatásban jelentős adminisztratív átalakításokra kerül a sor, s hogy a noviszadi főkapitányságon is nagyobb mérvű változások várhatók. Egyes lapok már tudni vélték, hogy Mihaldzsics Sztanoje főkapitány, Gyakov Aleksander és Matics Dusán kapitányok is elhagyják helyüket.

Erdeklődünk legilletékesebb helyen e hírek valódsága felől és a következő információkat kaptuk:

— Szó sincs róla, hogy Mihaldzsics Sztanoje főkapitány eltávozna a főkapitányság éléről, amely állást eddig a kormány és a közönség legnagyobb melegegdedésére töltött be. Nem merült fel a személycsere szükségessége azért sem, mert Mihaldzsics főkapitány egyáltalában nem eksponálta magát a radicsék ellen való hajszában, annyira nem, hogy éppen a radicspárt kívánságára kellett volna a jelenleg megüresedett zagrebi rendőrgazgatóság helyettes igazgatói állását elfoglalnia.

A hír különben onnan keletkezhetett, hogy a napokban egyes noviszadi urak lentjártak Beogradban és a belügyminisztériumban félfüllel értesültek, hogy Nikics radicspárti miniszter kívánságára egy Mihaldzsics nevű közigazgatási tisztviselőt fognak áthelyezni, ez a Mihaldzsics azonban nem a noviszadi főkapitány, hanem bátyja Mihaldzsics Vidoje, novskai főszolgabíró, akit azóta már tényleg át is helyeztek.

A főkapitány áthelyezéséről vagy felmentéséről szóló hír tehát nem felel meg a valóságnak, annál kevésbé, mert a főkapitány működésével a kormány a legnagyobb mértékben meg van elégedve, ugyancsak a polgármester is, aki semmi szükségét nem látja annak, hogy egy ilyen kiváló tisztviselőt és nagyszerű szervező erőt pártpolitikai szempontok miatt elejtsenek.

Erdeklődünk továbbá Gjakov Aleksander és Matics Dusán rendőrkapitányok felmentése ügyében és ugyancsak azt az értesülést szereztük, hogy a belügyminisztérium ebben az irányban semminemű intézkedést nem fogantatosított. Gjakov kapitány elejtése már azért is valószínűtlen, mert ő ezidőszerint, mint a politikai ügyosztály főnöke az egyedüli posszibilis és minden tekintetben feltétlenül megbízható tisztviselő, működése ellen pedig soha semminemű kifogás nem merült fel.

A noviszadi főkapitányság kebelében tehát semmiféle változások nem várhatók, amit már azért is helyesnek kell tartanunk, mert az amugy is gyakori kormányváltások alkalmával fellépő „bűnbakkereső” tünetek a rendőrség munkáját teljesen illuzoriussá teszik és egyáltalában nem mondható ésszerű politikának s ha minden új rezsim saját embereit nevezi ki olyan helyekre is, ahol a tisztviselő szervezet már be van dolgozva és ahol tulajdonképpen a közönség érdekei szenvednek a gyakori személycsere következtében.

997 tanonc van Noviszádon

A tanonciskola fenntartása 250.000 dinárba kerül évenként, ebből a város 160.000 dinárt fizet — Csak azt a tanoncot lehet felszabadítani, aki jó eredménnyel végzi a tanonciskolát

A tanonciskolák kérdéséről a Vajdaság területén először az 1884. évi XVII. t.-c. rendezte, amely csak arra kötelezte a tanoncokat, hogy tanulói éveik alatt tanonciskolába járjanak és nem követelte tőlük, hogy ezt eredményesen végezzék el.

A szkupstina által 1922-ben elfogadott, a tanonciskolákról szóló törvény szerint a tanoncoknak eredménnyel kell elvégezniük a tanonciskolát és csak azután lehet őket felszabadítani.

A törvény rendezi az iskolák fenntartásának kérdését és három csoportba osztja őket: 1. állami tanonciskola, 2. államilag szubvencionált községek vagy intézmények által fenntartott iskola és 3. magániskola, amelyet testületek tartanak fenn. Az állam csak olyan községekben tartja fenn a tanonciskolát, ahol nincsen 50 tanonc, ahol ötvennél több van, ott már a községnek kell fenntartani az iskolát és az állam csak támogatásban részesíti.

Miután Novisadon a tanoncok száma

jóval több ötvennél, a városnak kel fenntartania a tanonciskolákat. A tanonciskolák iskolaszéke most megtartott ülésén az iskola igazgatója beszámolt az iskola múlt évi működéséről. Az 1924—1925. tanévben a tanonciskola 28 osztályában összesen 997 tanuló volt beiratkozva. A tanonciskola 1925—1926. tanévi költségvetése szerint 250 ezer dinár lesz a kiadás, amiből a város 160 ezer dinárt fizet, míg a hiányzó 90 ezer dinárt az állami szubvencióból fogják fedezni.

A tanonciskola kiadásainak fedezése a városnak legfeljebb 2 százalékos pótdót szabad beszédeni, miután azonban ez a 2 százalékos pótdót nem elegendő, a 160 ezer dinár fedezésére minden munkaadónak minden egyes tanonca beiratásakor 100 dinár beiratási díjat kell fizetnie. A munkaadó a tanonc szüleiével megkötött szerződésben biztosíthatja azt, hogy ezt a tanoncdíjat a tanonc illetve annak szülei megfizetik neki.

Megnyilt a szuboticiai kiállítás

Krajacs miniszter Szubotica vezető szerepéről

Vasárnap délelőtt 11 órakor nyitotta meg Krajacs kereskedelmi miniszter a palicsi úton levő lovassági laktanyában elhelyezett első szuboticiai kiállítást. A kereskedelmi miniszteren kívül a megnyitáson résztvett dr. Sztokovic Laza földművelésügyi államtitkár, Damjanovic tábornok a szuboticiai divízió parancsnoka, dr. Bodi külügyi osztályfőnök, Okenszki beogradi lengyel követ, Gyorgyevics Dragoszláv szuboticiai és Petrovics bácskai főispán, Matics Vászta tartományi pénzügyigazgató és Miroszavljevics Koszta a noviszadi kereskedelmi kamara elnöke.

Krajacs minisztert a kiállítás bejáratánál Miroszavljevics Koszta üdvözölte és ez alkalommal rámutatott azokra a nehézségekre, amelyekkel az iparnak, kereskedelemnek és mezőgazdaságnak meg kell küzdenie, végül kérte a minisztert, hogy nyissa meg az első szuboticiai kiállítást.

Krajacs miniszter megnyitó beszédében örömeinek ad kifejezést, hogy Su-

botica ilyen nagyszerű kiállítással dokumentálta gyáriparának és mezőgazdaságának fejlettségét.

Krajacs miniszter ezután Subotica jelentőségéről beszélt.

Subotica jelentős szerepet tölt be az SHS királyság gazdasági életében. A nyugat és a kelet egyik fő gócpontja, amelynek az ipara láthatóan annyira fejlődött, hogyha ez a fejlődés tovább tart, úgy Közép-Európa egyik legmodernebb és alkotóképes városává lesz. Az ország és mindenki, aki ennek az országnak a boldogulását akarja, nagy hálával lehet azok iránt, akik felismerték a hazai ipar fejlődésének szükségességét. A kiállításból láthatjuk, hogy Subotica városának, a gyáriparnak és a földművelésnek az érdekei megkivánják, hogy tovább fejlődjen és ne álljon meg azon az úton, amelyen oly nagy eredmények hátrahagyásával halad. Az állam minden támogatást megad, ami a kereskedelem, mezőgazdaság fejlődésére okvetlenül szükséges. A szubotici

kiállítással azonban az északbácskai gyárosok, mezőgazdák megmutatták, hogy nincs szükségük nagy támogatásra, mert maguk is tudnak, mert az akarat meg van bennük. Ne számoljanak a kormánytámogatással, erősek, nagyok, hatalmasak, tehát a jövőben is dolgozzanak és teremtsenek, mert az első szuboticiai kiállítással megmutatták, hogy nem ismernek akadályokat.

A miniszter megnyitó beszéde után kórsétát tett a kiállításon és ez alkalommal ugyszólván minden kiállítót megszólított.

A kiállítás megtekintése után bankett volt a Lloydban, amelyen Gyorgyevics Dragoszláv főispán mondta az első felköszöntőt Ófelségére. Miroszavljevics Koszta pohárköszöntője után Krajacs miniszter mondott beszédet, amelynek során megírta, hogy a kiállításon elhangzott panaszokat orvosolni fogja.

A kiállítást első nap 15.000 ember tekintette meg.

A városháza vesztibüljében tegnap nyitotta meg Krajacs miniszter a háziipari kiállítást, amely a szuboticiai bunyevác népművészet valamennyi termékét felöleli, bámulatosan szép szőtteseket, himzéseket, habkőnnvű kézimunkákat, erőtlő ékes faragásokat. Érdekes már történeti beccsel bíró butorokat és azokat a messze földön híres selyemruhákat, kendőket, amelyekkel a bunyevác nép izlése ékesíti asszonyait.

Marhatolvajok Temerinben

Volpert János temerini gazda feljelentést tett a községi rendőrségen, hogy 21-én hajnalban ismeretlen egyének behatoltak szállásán levő istállójába és onnan 2 ökröt, 1 tehenet és egy üszőt elhajtottak. Volpert szolgája észrevette a lopást, de nem merte megakadályozni a tolvajokat munkájukban, azt látta azonban, hogy az ellopott marhákat Srbobran irányában hajtották.

A temerini rendőrség erről a lopásról azonnal értesítette a srbobrani csendőrséget, amely azonban tegnapig nem fogta el a tolvajokat. Tegnap délelőtt a noviszadi rendőrséget is értesítették a lopásról, amely Novisadon is megindította a nyomozást.

Rablóvilág Romániában

Két óras fegyverharc a rablók és csendőrök között

Bukarest. Romániában naponta történnek a legvakmerőbb rablótámadások, amelyek teljesen megingatják a lakosság hitét a közbiztonságban.

Néhány nappal ezelőtt Galac közelében Babas község mellett történt egy olyan rablótámadás, amelyhez fogható nem produkált még az ókíráltságban divatosra vált rablóvilág. Kora reggel öt áruval megrakott szekér indult el Galacból Buzau, illetve Ramnicul Serat felé. Babas község határában hirtelen egy több tagból álló rablóbanda állotta el az utvonalt s vezérük felszólította a szállítókat, hogy azonnal rakják le értékesebb holmijukat. A megfélemlített szállítók nem mertek szembeszállni az állig felfegyverezett társasággal, hanem sürgősen eleget tettek a felhívásnak s mintegy másfélmillió értékű árukészletet engedtek át a veszedelmes támadóknak. Az utolsó pillanatban, amikor a rablók már távozni készültek, váratlanul csendőrök tüntek fel az országúton. A támadók, amint észrevették a közelgő csendőröket, formális rajvonalba fejlődtek s néhány másodperc múlva valóságos tüzharc keletkezett a csendőrök és a banda tagjai között. Két óras fegyvertűz után a csendőrök rohamra indultak és sikerült is szétkergetniük a rablókat, akik közül három elfogtak, a többiek azonban belevetették magukat a szomszédos erdőszéligbe.

A vakmerő támadás híre villámgyorsan elterjedt Galacban, ahol a legnagyobb rémületet váltotta ki.

Hirdessen a Délbácskában!

HIREK

A marokkói szultán háreme

Különösen érdekes időszerep van annak az új könyvnek, amelyben Alice Barthou, az ismert nevű francia politikus felesége mondja el utazását, amelyet a franciákra nézve oly szomorúan nevezetes Marokkóban tett. Marokkó szultánja akkor még igen szívesen fogadta vendégeit, a miniszter feleségét és a francia tisztiek társaságában levő feleségeit, tetszésükre bizva, hogy a reggelit egyedül vele, vagy hölgyeivel együtt költse-e el? Természetesen a háremre esett a választás és így a vendég urhölgyek abban a rendkívül kivételes kitüntetésben részesültek, hogy a marokkói szultán feltevé őrztök házi szentélyébe bepillantást vehettek.

Folyosók és termek egész során vezették őket végig, amikor egy tágas udvarra jutottak, ahol egész sereg nő tödült eléjük kíváncsian. Arcuk nem volt lefátyolozva, hanem kifestve, még pedig égő vörösré, amelyet lehetetlen alaku ábrák tarkítottak, vastag ajku szájukat hatalmas fekete karika tette még feltűnőbbé. Fejükön toronymagásra felcsavart kendők, testükről fekete seleyenköntös hullámzott alá, rozsdás és almazöld himzéssel. A nők valóságos óriások voltak: de szükségük is volt erős természetükre, másképpen hogy bírták volna el nemcsak a tömérdek ruhát, de azt a rengeteg ékszer, ami karjukra, kezükre, nyakukra, mellükre, fejükre és lábukra voltak rakva! Ökölnagyságu arany és drágaköves ékszerek lógtak a szerencsétleneken: fülüket majd kiszakította a fülbevaló. Nagyon örültek a látogatásnak és bevezették vendégeiket belső termekbe, ahol helyet kínáltak a francia hölgyeket, az alacsony kereveteken és párnákon.

A hálótermek nem voltak oly cfrák, mint a minőkön eddig áthaladtak — annál szinompásabban ragyogott feléjük kelet fényüzése a szőnyegekben, függönyökben, divántakarókban és mindenféle fölaggatót női kézimunkákban. Csakhamar élénk társalgás fejlődött ki, a háremhölgyek körülülték a miniszter feleségét s egyik elárulta, hogy franciái is tud. Ami elég kellemetlenül érintette Barthou asszonyt, mert mikor belépett, önkéntelenül elrebbent ajkairól:

— Jaj, milyen csunykák ezek az aszszonyok!

Egyebekben a hárem rabjai azt a benyomást tették Barthou feleségére, hogy meg vannak elégedve sorsukkal. Azzal töltik idejüket, hogy egymást cicomázzák és a nyalánkságokat fogaszlják nagy buzgalommal. Majd rabszolganők hozták be az ételeket, még pedig a szokásos öblös, rézlábon álló kátlanokban, amelyek vékony fátolszöveggel voltak leterítve, az egyik hárem-baba leguggolt és egyszerű, illatos és zamatos teát főzött. Reggeli után, amely a csemegék öznéből állott, csuromvizesre öntötték a vendégeket mindenféle kábitó parfümmel. S szíves bucsuzás után kézen fogva vezették őket addig a küszöbög, amelyet nekik soha, sohasem szabad átlépniök.

— **A városi főmérnök visszatért szabadságáról.** Plavsics Nikola városi főmérnök szombaton visszatért szabadságáról és átvette a mérnöki hivatal vezetését.

— **Községi választások Petrovaradinban.** Vasárnap tartották meg Petrovaradinban a községi választásokat, amelyekre igen heves választási harc előzött meg. A választásokon tíz radikális, két független demokrata és egy iparos jutott be a községi képviselőtestületbe.

— **A házberadó.** A városi tanács közszemlére tette ki az 1922. és 1923. évi házberadó kivételeket. Az érdekeltek augusztus 26-tól szeptember 2-ig a városi adóhivatalban megtekinthetik az adókivételeket. Aki nincs megelégedve az adókivétellel, a közigazgatási bíróságnál megfelelőbbé teheti. A felbontásokat a tartományi pénzügyigazgatósághoz kell beadni.

— **A beiratások a beltéri elemi iskola (Szabadság-tér)** valamennyi osztályába szeptember hó 1., 2. és 3-án délelőtt 8—11 óráig eszközöltek. Az igazgatóság felhívja a szülőket, hogy a magyar anyanyelvű tanköteles gyermekeket (fiúk 15, leányok 14 éves korig) okvetlenül ezen napokon irassék be, mivel ellenkező esetben büntetés alá esnek. Szeptember 3-án délelőtt és délután lesz azon tanulók osztályvizsgálója, kik az 1924/25. tanév végén nem jelentek meg a vizsgán.

— **Vizsgák rendje az állami fiu polgári iskolában.** Az állami fiu polgári iskolában az I—IV. osztályu magánvizsgákat augusztus 29-én tartják meg. Javító, osztály és érvizsgákat augusztus 31-én. Írásbeli záróvizsgák szeptember 1-én, szóbeli vizsgák szeptember 2, 3, 4 és 5-én. A vizsgák kezdete reggel 8 órakor és délután 2 órakor. Beiratások szeptember 1—5-ig naponta 8—12-ig.

— **Seipel kancellár — bibornok.** Bécsi tudósítónk jelenti: Politikai és diplomáciai körökben azt a hírt koptatják, hogy dr. Seipel Ignác preláus, Ausztria volt kancellárja, a keresztényszocialista párt vezére az őszel megkapja a biborosi süveget. Ezzel egyidejűleg Seipel exkancellár visszavonul a politikától és Rómába költözködik, ahol tagja lesz a kardinális kollégiumnak. Seipelnek a Vatikán a német kardinális szerepét szánja a kollégiumban. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Seipel legutóbbi párisi utazása ezzel az ügygel volt összefüggésben. Seipel közölte a tervet Painlevé francia miniszterelnökkel és egyúttal biztosította arról, hogy mint a kollégium német kardinális nem fog francia-ellenes magatartást tanusítani, hanem minden befolyása arra fog irányulni, hogy közreműködjen a francia és német nemzet kibékülésében.

— **Megérkezett az ércaprópenz Novisadrá.** Tegnap délelőtt érkezett meg a Narodna Banka novisadi fiókjához az új aprópenz. Egyelőre csak a két dináros érkeztek meg 20 millió dinár értékben. A 20 millió dinár értékű 2 dináros 200 kis ládában volt elhelyezve, minden láda súlya 50 kg. volt és két teherautó kellett a pénznek a vasúti állomástól a Narodna Banka palotájáig való szállításhoz. Az ércaprópenzt néhány napon belül forgalomba fogják bocsátani. Az egydináros aprópenzt valószínűleg csak a jövő hónapban fogják forgalomba bocsátani, az 50 parasókat pedig még későbbben.

— **Mauthner Emil öngyilkos lett.** Budapestről jelenti: Mauthner Emil Elemér a világhírű Mauthner cég társtulajdonosa, az Ipari Üzemfejlesztő Részvénytársaság elnöke vasárnap este a lakásán fejbőlte magát. Az előhívott mentők csak a beállott halált konstatálhatták. Mauthner semmiféle írást nem hagyott hátra. Az öngyilkosság nagy feltűnést keltett Budapest társadalmi és közgazdasági köreibben.

— **Bajmóknál négy embert halálra gázolt a gyorsvonat.** Hétfőn reggel 4 órakor a Subotičáról Sombor felé haladó gyorsvonat Bajmok mellett elütött egy parasztkocsit, amelyen három asszony és egy férfi ült. A kocsit utasai meghaltak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Hajószerecsétlenség a Vaskapunál.** Turnu-Szeverinből jelenti: A Turnu-Szeverinből Orsova felé utazó „Besarabia” nevű dunai gőzhajó káznája túlfeszültség következtében felrobbant s a kiáramló forró gőz a gépteremben foglalatokodó hat matrózt összeégette. A matrózok közül egy a súlyos égési sebek következtében csakhamar meg is halt. A káznarobbanást az a körülmény okozta, hogy a Vaskapunál a Duna folyása veszélyesen áramos és hogy a hajó a vízáramból minél előbb kiszabaduljon, a gőzkazán túlnagy feszültségre állították be. A robbanás után a magával tehetetlen hajót a vízáram elkapta és a sziklapartfalakhoz sodorta. A veszedelmes körülmények közé jutott hajó kivontatására Orsováról kellett segélygőzöst küldeni a Vaskapuhoz.

— **Halálos vasúti szerencsétlenség Topolán.** Topoláról jelenti: Hétfőn reggel halálos szerencsétlenség történt a topolai állomáson Mernyák Mihály 84 éves topolai lakos át akart menni a síneken és mivel a vasúti sorompó le volt bocsátva, átmászott alatta. Ugyanakkor rohogott el az 5 óra 23 perckor Noviszad felé induló gyorsvonat, amely elgázolta a szerencsétlen öregembert, aki azonnal meghalt.

— **Öngyilkosság a mostoha miatt.** Molnár Darinka 19 éves leány vasárnap délután 6 órakor felakasztotta magát szülei Karagyorgyeva utca 8. számú házában fészerében. Mikor a ház lakói ráakadtak már halott volt. A mellére tűzött cédulán azzal indokolja tettét, hogy mostoha anyja bánásmódja miatt választotta az önkéntes halált.

— **Athénben a kutyák mellé temetik az öngyilkosokat.** Athénből jelenti: Kormányrendelet értelmében a jövőben az öngyilkosokat egy Athén melletti helyen fogják eltemetni, ugyanoda, ahol a kutyákat temetik. Az öngyilkosokat nem látják el egyházi szentséggel.

— **A pénzügyigazgatóság betörője az ügyészségen.** A rendőrség tegnap kísérte át Lukics Szevant, a pénzügyigazgatóság betörőjét az ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

— **A világ állatállománya.** A római nemzetközi gazdasági intézet a közelmúltban igen érdekes kimutatást adott ki a világ jelenlegi állatállományáról, amelyben azonban Oroszország, Ukrajna, Fehéroroszország, Kaukázus, a Krim, Kína, Törökország, Perzsa és más jelentéktelen terület állatállománya nem foglaltatik benne. Ló 66 millió darab van. Ebből Európában 30, Amerikában 23, Afrikában 2, Ázsiában 8, Ausztráliában 3 millió darab. A marhaállomány 434 millió darab, melyből Európára 97, Amerikára 125, Afrikára 36, Ázsiára 158 és Ausztráliára 18 millió darab jut. A disznók száma 141 millió s ebből van Európában 55, Amerikában 77, Afrikában 1, Ázsiában 7, Ausztráliában 1 millió darab. 455 millió a juh: Európában 135, Amerikában 112, Afrikában 62, Ázsiában 44, Ausztráliában 102 millió. Az utóbbi statisztika ezt megelőzően 1920. végén készült s a kettőt összehasonlítva, jelentős emelkedés állapítható meg. — A lóállomány kivételével — marhánál 4 százalék, juhnál 4, sertésnél 8, kecskénél 2 százalék az emelkedés. A lóállomány 8 százalékkal csökkent, ami azonban minden valószínűség szerint az oroszországi adatok hiányosságából ered.

(x) **Tűzfát, kokszot, kösznet** mielőtt beszerzi, tekintse meg *Krajačević* faterlepét. Telefon 165.

„Aller Képes Családi Lap”
25., 26., 27. száma
7.— dinár.
Kapható minden lapárusítónál.

Sport

VASÁRNAPI EREDMÉNYEK:
NAK—Vitéz (Zemun)
5:0 (3:0)

Bíró: F e h é r.

A két csapat találkozása érdekes megfigyelésekre adott alkalmat. Az utóbbi hónapokban a Bácska északibb részéből vagy Oszijekről itt szerepelt csapatok játéktípus tekintetében nem mutattak különösebb eltérést. Gyengébbek vagy jobbak voltak az itteni csapatoknál s eszerint vagy kikaptak, vagy győztek.

A zemuni csapat szereplése más elbírálás alá esik. A zemuni csapat játéktípusa határozott stílus állapítható meg és pedig valljuk meg őszintén olyan stílus, amely például a novisadnál fejlettebb kulturájú és modernebb iskola jellegét viseli magán. Hogy ezzel a fejlettebb stílussal nem tudnak és nem fognak tudni Novisad ellen eredményt elérni, az más elbírálás alá esik. Ők az egyetemen kezdtek el a tanulást. Novisad az ovodától kezdve végigment az elemi és középiskolákon s talán csak a közel jövőben fog koptatni az egyetem kapuján.

Ez a közeljövő pedig a legjobb csapatokkal való gyakori találkozás megvalósítása. A zemuni csapatok Beograd társaságában hétről-hétre a legjobb külföldi csapatok játékát tanulmányozhatták. Kiszédték maguknak a legjobbat, legeredményesebbet és amit mások hosszú évek próbálkozásai után felfedeztek, azt ők már az elindulásuk felhasználták.

Mi a jobb csapatoktól ugyszólván légmentesen elzárva csak próbálkozunk itten. Igaz, hogy megbízható, testileg és a technika szempontjából is megfelelő játékosgárdánk van, amely megállja a helyét bármilyen körülmények között is. De hogy igazán nagy csapatokkal rendelkezünk, ahhoz a rutin és taktika megszerzéséhez szükséges lehetőségeket kell biztosítanunk.

A zemuniak még csak törekvő tanítványai a bogradi iskolának és ezért nem tudtak a NAK-nak komoly ellenfelévé válni. Tetszetős összjátékuk összeroppant a NAK kapu előtt, mert a novisadi csapat masszív felépítésű védelme megakadályozott minden próbálkozást. A jól játszó halfok egymásután küldték támadásba a gyors csatársort, amely ugylátszik ebben az összeállításban a legeredményesebb. Lenci a góllövésben az utóbbi hetekben nagy sikereket ér el. Ma is három gólt rugott. A másik kettőn Németh és Paszt II. osztóznak.

Rádnicski—Konkordia (Indjija)
10:0 (7:0)

Bíró: S e v i c s.

A Rádnicski mai győzelmével érdemessé vált arra, hogy néhány hónappal a megalakulása után, máris az első osztályban küzdhessen a bajnokságért. Szinte kinos volt az a fölény, amellyel a novisadi csapat a macska-egér harc egyoldalúságával a vendégcsapatot valóssággal a kapujához szegte. Recsegett-ropogott a háló, de a kapu is, mert mintha célozták volna, régóta volt annyi kapufalóvés, mint amennyi ezen a mérkőzésen. Meg is zavarodott tőle a szegény indjijai kapus. A novisadi munkáscsapat szép összjátéka biztató ígéret a pénteki selejtező mérkőzésre.

BEOČIN:

Beočinski SC—Srbija (Sabac)
2:0 (2:0)

Bíró: S i m o n y i

Az a misszió, amelyet a novisadi kerület a környék futballsportjának a megszervezésével magára vállalt, kezdi meghozni a gyümölcsöt. Itt is, ott is eddig ismeretlen csapatok tűnek fel, olyan tulajdonságokkal, amelyekről eddig gondolni sem mertünk. A sabáci Srbija a tőkéletes futball dióhéjban. Lapos, átgondolt passzok, állandó együttműködés a halvesorral, helyezett felszabadító hátrvédőrugások. Persze nem boldogultak a jól megteremtett beocsiniakkal szemben, akik gyors és eredményes futballt játszanak és a pénteki mérkőzésen érdekes küzdelmet fognak folytatni a Rádnicskival. Sabác csak 10 emberrel állt ki, de teljesen ugyancsak megszorította volna a beocsiniakat.

A vidéki futball életében rendszert teremtő bajnoki beosztás a közönség érdeklődését is nagy mértékben emeli. A mérkőzést nagy közönség nézte végig, sőt a kerület néhány vezetőségi tagja is élvezte a beocsiniak szíves vendéglátását.

SPLIT

Split—Szubotica (válogatott) 2:0.

BEOGRAD

Zagreb—Beograd (válogatott) 2:1 (1:1).

BUDAPEST

MTK—Rapid (Bécs) 3:1 (3:1).

MTK—FTC 3:2 (1:1).

Vasas—NSC 6:1 (2:1).

Magyarország—Belgium vizióló 7:2 (3:0).

NAGYFEJŐ
NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzoterem és gombáthuzás.
Legujabb függöny, stor s fehérnemű minták

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs	1265.—	Prága	60.52
Budapest	1274.—	Trieszt	—

Aug. 24.	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.275	—	—
Zürich	—	1086.—	1086.50
Newyork	515.75	55.925	55.90
London	25.08	272.—	278.17
Páris	24.35	265.—	265.—
Milano	19.15	207.50	207.7/8
Prága	15.355	165.75	165.9/8
Berlin	—	1330.—	1332.50
Budapest	0.00727	0.0792	—
Brüsszel	23.60	—	—
Bécs	—	0.0787	0.07872
Bukarest	2.80	28.50	—
Amsterdam	—	—	—
Szofija	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szaloniki	—	84.—	—
Varsó	—	—	—

Newyorki tőzsde

1925 augusztus 24, 5 óra

Beograd	179.25	Prága	296.9/8
London	485.75	Berlin	2380.—
Páris	471.50	Bécs	14.—
Milano	374.50	Budapest	14.—
Zürich	1938.—	Bukarest	51.50
Brüsszel	455.50	Athén	—

Amsterdam 4030.—

Chicago terménytőzsde

1925 augusztus 24, 5 óra

Buza	Tengeri
Szeptember 163.9/8	Szeptember 103.25
December 161.9/8	December 87.9/8
május 1926 164.1/8	május 1926 89.50

Irányzat: buza, tengeri bizonytalan

(Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 augusztus 24 (Hivatalos jegyzések)

Buza	Tengeri
széremi mitrovicai paritás	kinálat 255
széremi kötés	255.—, 200 mm
Zab	
bácskai oszjeki paritás	kinálat 155
Tengeri	
bánati begeji hajó	kötés 190.—, 4000 mm
Buzalisz	
bácskai nullás g kötés	440.—, 200 mm
Irányzat: lanyha	

AUGUSTUS

25

KEDD

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

— A hajózási szindikátus kamenicai hajójának új menetrendje. Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamenicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

Piaci árak augusztus 21-én:

Vágómarha la	—	9.50—10.50
Borju	—	14.—17.—
Sertés	—	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	—
Bárány	—	12.—14.—
Vágott hal	—	20.—25.—
Hal	—	15.—20.—
Hal, apró	—	10.—14.—
Hízott lud kiló	—	18.—20.—
Sovány lud párja	—	90.—120.—
Fiatallud párja	—	80.—100.—
Kacsa párja	—	50.—65.—
Pulyka pár	—	85.—100.—
Csirke, rántani való	—	35.—45.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	—, 60.—70
Szalma	—	—, 50

A DUNA VIZÁLLÁSA

Augusztus 3-án reggel	—	264
Augusztus 4-én	—	268
Augusztus 5-én	—	276
Augusztus 6-án	—	285
Augusztus 7-én	—	298
Augusztus 8-án	—	319
Augusztus 9-én	—	346
Augusztus 10-én	—	367
Augusztus 11-én	—	380
Augusztus 12-én	—	390
Augusztus 13-án	—	395
Augusztus 14-én	—	396
Augusztus 15-én	—	391
Augusztus 16-án	—	380
Augusztus 17-én	—	368
Augusztus 18-án	—	358
Augusztus 19-én	—	351
Augusztus 20-án	—	345
Augusztus 21-én	—	343
Augusztus 22-én	—	342
Augusztus 23-án	—	333

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

HIRDETÉSEK

Egy új vizimalom

teljes berendezéssel azonnal eladó.

Cím: özv. Erni Terézia, Cib.
1515—1—4

Van szerencsém a n. é. novisadi és vidéke hölgyközönsége b. figyelmét felhívni, hogy

Kozmetikai kezeléseket

főként arcmassage és villanyozást eszközök Nemačka ul. 7. szám alatti lakásomban. Kívánatra házhoz is elmegyek. Külföldön szerzett képesítésem, valamint lelkiismeretes munkámmal óhajtom a n. é. közönség közmegelegedését kiérdemelni. Szíves támogatást kér teljes tisztelettel

Szkicsák Ignácné.

1351—1—3

Tisztelettel értesítem a könyvkereskedő urakat, naptárarúsítókat és vásárosokat, hogy a

Regélő Bácsi Naptára
Magyar Családi Naptár

elkészültek és azok szállítását megkezdtem.

A jövő 1926. évi naptárak Novisadon készültek, mert a külföldi kiadványokkal szemben a hatóságok sok kifogással éltek és azok árusítása elé sok akadályt gördítettek.

A naptárak 140 oldal terjedelemben, 4° (kvart) alakban készültek, az ünnepek és vasárnapok

vörös nyomással,

pontos vásári és névnapjegyekkel, bőséges irodalmi és humoros tartalommal, alkalmi, névnapjegy és ünnepi köszöntőkkel, álmoskönyv, versesfüzet és „Panoráma” melléklettel, tömördek képpel és illusztrációval. Bolygók járása, időjárás, százesztendősvé jövendőmondó, Hold fényváltozása, Nap kelte és nyugta, Hold kelte és nyugta, külön rom. kath. és külön protestáns naptár-rész, görög keleti és izraelita naptár.

Dacára annak, hogy ezen naptárak kétszer oly nagy nagyságban jelennek meg, mint a többi magyar naptárak, árát rendkívül mérsékeltlen szabtam meg és viszonteladóknak nagy jutalékot adok.

Mivel a naptárak igen népszerűek és nagy kelendőségnek örvendenek, kérem, hogy b. megrendelésüket mielőbb sziveskedjenek átírni, hogy az elosztást megfelelően eszközölhessem. — Kiváló tisztelettel

Farkas József, Novisad, Željeznička ulica 30.

Telefon: 488.

MAKULATURA

kapható a „Délbácska” kiadóhivatalában,
Kralja Petra ulica 30. szám.
(Ábrahám könyvkereskedés.)

Ápoló nő

keresek a szanatóriumba. Dr. Ilic,
Kr. Alexandra 17.

Keresünk egy irodának alkalmas

2 szobás helyiséget

lehetőleg a belvárosban szept. 1-re.
Ajánlatok: Fischer J. és Fia,
Novisad, Kr. Petra u. 23.

Keresek használt, jó állapotban levő

irodaberendezést

Beck János, Novisad
Futoska u. 94.

FOJT kalapfestő intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
lalja az új formák szerint
Festés minden színben
Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa ul. 9.

1 ügyes irodakisasszonyt

lehetőleg három nyelvismerettel,
szeptember 1-i belépésre kerestünk.
Jelentkezni lehetFischer J. és Fia Novisad, Kr.
Petra ulica 23.

Eladó

egy három szoba és két konyhából
álló új ház a Futaki-uton, egynegyed
hold telekkel. A villamos megállótól
5 perc. Szeptember 1-én elfog-
lalható. Esetleg bérbé is kiadó.
Bővebbet:

Schmiedt festőnél

1524 Laze Kostića u. 27. 1—2

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk hálás köszö-
netet mindazoknak, kik felejtetel-
len halottunk

ERDŐS JÁNOSNÉ

temetésén való megjelenésükkel,
koszoru és virágadományaikkal
nagy fájdalomukat enyhíteni igye-
keztek.

Novisad, 1925. aug. 24.

A gyászoló család.

Eladó ház.

Safarikova ulica 17. számú ház üz-
letnek vagy vendéglőnek alkalmas,
azonnal eladó. Vevő azonnal beköl-
tözhet. Bővebbet ugyanott. Ügynö-
kők kizárva. 1527-1-2

Munkáslányokat

felvesz a

Prva Jugoslovenska Kemična
Fabrika, Novisad, a Tésztagyár
1529 mellett. 1—1I. Novisadi Dobozgyár
D. BARTH, Petra Zrinjskog 17.Előállít: Mindenféle dobozt legjobb
kivitelben, legolcsóbb áron. Minden-
féle mérték utáni megbízásokat pontosan
szállít. Nagy raktár konfekciós posta-
skatulyákban, női kalapskatulyákban,
bonbon és desszertdobozokban és cipő-
skatulyákban. Összecsukható redőny-
skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére.
Elsőrendű barna patentlemez
és fehér falemez gyári lerakata
legolcsóbb napiárakon. Nagyság 70-100,
minden erősség és szám állandóan rak-
táron. Műfolt bőrkereskedők ré-
szére 25 kg. vásárlásnál már gyári
árban kapható. Kérjen árjegyzéket. Min-
denfajta füződrót minden számban rak-
táron. — Versenyen kívüli árak!

Egy vagy két jó házból való fiu

tanoncnak

azonnal felvétetik

JOSIP IRSAY

fegyverműves, Petrovaradin,
Jelašićeva ul. 43.
1279—1—0

Eladó

világos zománczott vaságy sárga-
rész diszítéssel, hozzávaló éjjeli szek-
rény márványlappal, egy Singer-
tipusú varrógép és új cserépkályha
lapok, négy ablak-rollo.Cím: Željeznička ulica 69.
1525—1—3

Könyvelésben

irodai munkákban és pénztár-
kezelésben teljes jártassággal bíró
fiatalember azonnali belépésre
állást keres. Cím a kiadóban.
1519—1—0

Eladótelep

egy fél, esetleg negyed hold a
Darányi-telepen. A villamos vég-
állomástól 5 perc. — Bővebbet:
„Ádám” hirdetőiroda, Trg
Oslobodjenja 1. 1522-1-2Kik rendkívül kedvező feltételek
mellett a könyvvel meg akarják ta-
nálni, azok mielőbb jelentkezzenek.
Rövid idő alatt teljes kiképzést nyer-
nek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ”
címmel írjanak, Póstaflók szám 75

818-0